

Lees door
Minister
M.

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 21 juli 1961 in de Trêveszaal,
aangevangen 's morgens om tien uur en 's middags
voortgezet

Aanwezig: De minister-president De Quay en de ministers
Van Aartsen, Cals, Klompé, Luns (gedeeltelijk),
Marijnen, De Pous, Toxopeus (gedeeltelijk),
Veldkamp, Visser (gedeeltelijk) en Zijlstra
(Afwezig zijn de ministers Beerman en Korthals)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Roolvink (punt 21), Schmelzer (punten 15 en 21)
en Stijkel (punten 10 en 21)

Wvd. secretaris: Jhr. mr. A.J.M. van Nispen tot
Pannerden

De minister-president heet de nieuwe minister van
Sociale Zaken en Volksgezondheid dr. G.M.J. Veldkamp welkom.
Toetredend onder moeilijke omstandigheden, zal het met de
nieuwe minister toch stellig mogelijk zijn de goede sfeer die
in de raad altijd aanwezig was te continueren. Spreker is ervan
overtuigd, dat minister Veldkamp zijn zware taak op voortreffe-
lijke wijze zal vervullen. Minister Veldkamp zegt de minister-
president dank voor deze woorden.

1. Notulen van de vergadering van 14 juli 1961

a. Opmerking n.a.v. punt 8; Wijziging weduwen- en wezenwet
(sociale prioriteiten)

*Opmerking aan
Chef D.S.C. 1/8*

Minister Veldkamp deelt naar aanleiding van het in
de vorige vergadering besprokene mede, dat hij binnenkort met
een nieuwe nota in de raad wil komen, waardoor het vaststellen
van de prioriteiten voor de resterende kabinetsperiode in de
sector van de sociale voorzieningen mogelijk zal zijn. De raad
besluit deze nota af te wachten.

1 b. Opmerking n.a.v. punt 16 d; Volgende vergadering van de REA

*Opmerking aan
Chef E.H.V. 1/8*

Op voorstel van minister De Pous besluit de raad
behalve op vrijdagmorgen 11 augustus ook op vrijdagmorgen
25 augustus om 9 uur in REA-verband bijeen te komen ter be-
spreking van hetgeen uit de nota van het Centraal Planbureau
inzake de verkenning 1962 bij de begrotingsstukken aan de
Kamer kan worden toegezonden.

2. Buitenlands...

2. Buitenlands beleida. Topbespreking te Bonn (Zie notulen m.r. 14 juli 1961,
punt 2 b)

De minister-president heeft het getroffen, dat in dit internationale verband men zo moeilijk tot overeenstemming geraakt en bijna een hele dag nodig heeft gehad om aan de hand van drie concepten tot een tekst te komen, waarin de gezamenlijke mening is vastgelegd. Tenslotte is een stuk tot stand gekomen, dat zich voor velerlei interpretatie leent. Spreker is overigens van gevoelen, dat bij deze bijeenkomst toch wel wat is bereikt. Uitholling van de NAVO of de Europese Gemeenschappen kwam door deze bijeenkomst te Bonn niet tot stand. Ook het secretariaat is verder niet meer genoemd; uit de tekst volgt ook niet dat er een dergelijk secretariaat zou kunnen komen. Men moet de studiegroep die genoemd wordt niet met een dergelijk secretariaat op een lijn stellen. De leden ervan zullen werken op instructies van de eigen ministers en blijven lid van de nationale administraties. Bij toerbeurt zullen de betrokken landen de bijeenkomsten, die twee à driemaal per jaar gehouden zullen worden, moeten voorbereiden. Aan deze conferenties zal een zekere vorm gegeven worden, waarop slaat de passage over "het statutaire karakter". De een kan hierin lezen, dat men in supranationale richting gaat en de ander dat gedacht wordt aan een confederatieve opzet. In verband met de sfeer tijdens deze bijeenkomst merkt de minister-president nog op, dat hem heeft getroffen, dat Nederland in februari, maar ook nu door toedoen van minister Luns goed werk heeft gedaan. Ditmaal stond Nederland bepaald niet in een geïsoleerde positie en het in februari geponeerde droeg nu kennelijk vrucht. Vooral de Benelux-samenwerking mag aangemerkt worden als belangrijk winstpunt van deze vergadering. De alinea betreffende het Europese Parlement kon worden gehandhaafd met steun van Adenauer, hoewel De Gaulle voor schrapping was. Naar aanleiding van een vraag van minister De Pous merkt de minister-president nog op, dat weliswaar expressis verbis Engeland in de verklaring niet wordt genoemd, maar dat in de uitdrukking "dans tous les domaines" ook aan Engeland kan worden gedacht.

Minister Luns - zich aansluitend bij het verslag van de minister-president - merkt op, dat voor de Nederlandse regering gelukkig is, dat zij niet in een van de twee uitersten is geraakt van volledig door de knieën moeten gaan of een geïsoleerde positie krijgen van een neen. Toch is al met al een niet verheugende zaak, dat nog weer eens zo duidelijk is gebleken, dat met De Gaulle eigenlijk niet kan worden onderhandeld omdat hij op geen enkel punt van een idee afstapt. Dit is de Belgische delegatie nog weer eens duidelijk geworden met betrekking tot de defensie in internationaal verband. Spreker vermeldt hierbij, dat mr. Stikker bij herhaling pogingen heeft moeten doen om door De Gaulle ontvangen te worden.

In het gesprek...

In het gesprek van een half uur dat tenslotte is gevoerd, is de bezorgdheid van de heer Stikker wel zeer toegenomen omdat hem bleek, dat De Gaulle voor de NATO en integratie van de krijgsmachten helemaal niets voelt. Voor de Europese gedachte is bepaald ook een slag de wijze waarop Italië met betrekking tot een Europese universiteit een zware deceptie te incasseren heeft gekregen. De Gaulle liet hier Fanfani in de steek. Men wilde Italië slechts de oprichting van een nationale universiteit toestaan, die dan als internationale universiteit Europees zou mogen worden genoemd en waaraan de diverse landen financieel zouden kunnen bijdragen! Verrassend was nog de mening, die Adenauer had over de voorwaarden waaraan Engeland moet voldoen om tot de Zes toe te treden. Spreker heeft toen bij interventie laten vastleggen het voorbehoud, dat de door Adenauer gegeven opvatting niet voor de anderen bindend zou zijn. Tussen de Belgische en Franse delegatie is inzake de onderontwikkelde gebieden in Afrika nog een scherpe discussie ontstaan. Als politiek probleem wilde men dit naar de studiecommissie verwijzen. Daarbij werd erop gewezen, dat er al veel instanties zijn, die zich met de hulpverlening aan die gebieden bezig houden. Spreker heeft toen gestipuleerd, dat behandeling van een bepaald probleem in het kader van de Zes nooit een exceptie mag zijn voor het niet laten blijven van een dergelijke kwestie in een speciale organisatie. Op de stelling van spreker reageerde De Gaulle niet. Van verschillende kanten vernam de minister naar aanleiding hiervan hoezeer men toen begreep de bezorgdheid van Nederlandse zijde voor het bewaren van de Europese Gemeenschappen. Mede op grond van de inlichtingen, die de minister heeft gekregen over de wijze waarop De Vos van Steenwijk in de studiecommissie heeft meegewerkt, sprak hij hier een compliment uit over het werk van de studiecommissie. Al met al heeft de minister van Buitenlandse Zaken de indruk, dat te Bonn nog niets definitief is besloten en alles naar de toekomst is verschoven.

Minister Klompé acht ook een van de grootste winstpunten van deze bijeenkomst de betere samenwerking in Beneluxverband.

De verslaggeving geeft de raad geen aanleiding tot verdere discussie.

2 b. Ontvangst Gagarin in Engeland

Bij het vorige punt deelde minister Luns nog mede, dat Adenauer nog al ontstemd was over de wijze, waarop in Engeland de eerste ruimtevaarder, de Rus Gagarin, is ontvangen. Deze ontvangst was meer dan de bewondering voor een sportieve prestatie en is wellicht een uiting van het naieve gevoel van het Engelse volk, dat wellicht aldus een oorlog valt te vermijden.

2 c. Frans-Tunesische...